

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ

УДК 177.6

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v040.2023.36>

Н. Л. Павленко

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9739-7494>

магістр філософії,

аспірант кафедри філософії

Центру гуманітарної освіти Національної академії наук України

МЕТААНТРОПОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ ЛЮБОВІ

“Любов – то, може, єдина справжня квітка,
подарована людині Богом. Тільки в любові
людина розумна. І навіть: що більше,
дужче любиш – то розумнішаєш. Інших квіток,
кращих за цю, квітку любові, я не знаю”
Василь Стус

Постановка проблеми. Любов – найвищий прояв людяності, і водночас сама її основа. Живучи у епоху кардинальних суспільних змін, а також неминучих зіткнень, викликів і загроз, людина повинна мати мудрість і мужність знайти ті конструктивні рішення, що здатні по-справжньому розв’язувати конфлікти, а не тільки ставити їх на тимчасовий антракт. Любов як світоглядна орієнтація, як буття людини передусім вимагає від людини здатності любити, здатності чути, розуміти Іншу людину, бути відкритими до діалогу, ставитися до Іншого, як до себе. Мудрість неможлива без любові.

Що актуалізує любов в житті людини? Який власний розвиток, трансформації світогляду, цінностей людина проходить на шляху до любові? Метаантропологічний підхід пропонує розглянути феномен любові у екзистенціальних вимірах: буденному, граничному та метаграничному бутті людини, що дає змогу розкрити еволюційний зміст досягнення любові, її прояви на кожному етапі набуття людиною зрілості, в розкритті її особистості і набутті духовно-душевної цілісності.

Автором сучасної концепції метаантропології являється київський дослідник, філософ Н. Хамітов. В координатах метаантропології дослідження природи любові може бути евристично плідним, адже дозволяє осягнути її еволюцію відповідно до еволюції особистості та її світогляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Метаантропологічний підхід у дослідженні вперше був запропонований Н. Хамітовим в книгах “Філософія самотності”, “Філософська антропологія: актуальні проблеми”, “Філософія: буття, людина, світ”. Метаантропологічні концепти розвинені

автором разом з С. Криловою у новому філософському словнику “Людина і культура”. Методологія допомогла дослідити феномени самотності, толерантності, краси, креативності, риторики, кіномистецтва та ін.

Відтак, **мета статті** – проаналізувати методологічний потенціал метаантропології в дослідженні феномену любові.

Виклад основного матеріалу. Метаантропологія є вченням про екзистенціальні виміри людського буття, які визначаються спрямованістю волі: до самозбереження і продовження роду у *буденному* бутті, до пізнання і творчості або до влади у *граничному* бутті, до свободи, любові та співтворчості у *метаграничному* бутті [3]. Поняття “метаантропологія” з’являється вперше у М. Шелера у роботі “Філософський світогляд” [8], в якій філософ усвідомлює шляхи трансцендування людини до стану творчого партнера (Mitbildner) Божественного.

Важливо розуміти, що *життя людини багатомірне*: воно переплітає всі три виміри буття при домінанті одного з них, а також при домінанті одного з *вольових імпульсів*, які зумовлюють буттєвий вимір, над іншими [3]. Автор метаантропологічного підходу Н. Хамітов відзначає, що “кожна людина містить у собі всі ці виміри, які складно й нелінійно впливають один на одного” [4, с. 11].

Щоб зрозуміти *буденний вимір* людського буття, звернемося до філософського словника: “Буття буденне (буденне буття людини, буденність) – ключове поняття метаантропології, що означає вимір людського буття, яке є результатом реалізації волі до самозбереження та волі до продовження роду. У результаті буденне буття людини в метаантропології трактується як родове та цивілізаційне буття” [4, с. 11]. Домінанта буденності *пригнічує, гальмує неповторне та особистісне в людині*, її власні вибори, думки, визначеність власного шляху. Людині в буденному бутті легше бути *підпорядкованою* іншому, або групі людей,

певній традиції і порядку, *наказу*, до якого немає критичного ставлення. “Це насолода несвободою, відсутністю відповідальності, що зводить людину до рівня об’єкта маніпуляцій. У буденності можна виявляти велику зовнішню активність, проте вона завжди задана ззовні, а не внутрішньо, глибинно [4, с. 12]. Таке розуміння маємо вже у М. Гайдегера, який осмислює буденність як “заспокоєність в невластному бутті” [6]. Теорія буденного буття розглядалась різними філософами та характеризувалася здебільшого безособовістю та невизначеністю людини, некритичним і несамотійним мисленням, підпорядкованістю фізіологічним потребам – потребам в безпеці, самозбереженні і продовженні роду насамперед.

Буденне життя людини також можна зрозуміти у безперервності імпульсів *бажання* та *страждання*. “Життя в буденності – життя задоволення матеріальних бажань – це постійна пульсація бажання та страждання. В кожному бажанні є страждання, у кожному стражданні укорінено якесь бажання. Безкінечний круговорот бажання і страждання складає метушню буденності” [5, с. 29].

Важливими для розуміння буденності також являються поняття *пристрасті* та *звички*. Н. Хамітов зазначає: “Буденність можна визначити як світ, в якому пристрасть постійно переходить у звичку, руйнуючи тим самим повноту життя. Звичка є сурогатом пристрасті та насолоди. Звичка – це універсальний спосіб переходу безмежності пристрасті і насолоди в замкнутість задоволення... Однак, пристрасть і насолода постійно вислизають із буденності, залишаючи чоловіка і жінку зі звичкою, яка охолоджує їх, перетворюючись на раціональну турботу та байдужість” [5, с. 33].

Буденному буттю людини відповідає *буденний світогляд*: людина формує свої погляди під впливом оточення, тобто наслідує їх, без критичного осмислення, самотійного аналізу, творчого мислення. Саме тому буденний світогляд формується під впливом пануючих у суспільстві стереотипів, масових стихійних тенденцій. Важливо розуміти, що “людина з буденним світоглядом не налаштована на творчість і не має бажання саморозвитку” [2, с. 42].

Граничний вимір буття постає перед нами як вихід з буденності через звернення до *особистісного* в людині. Н. Хамітов зазначає: “На відміну від буденного буття, буття граничне є вимір людського буття, в якому відбувається свідомий вихід за межі буденності з її безособовою гармонією в екзистенціальний простір, де людина актуалізує особистісні ознаки, стаючи одночасно відкритою світові та самотньою по відношенню до нього. Проте граничне буття є тим виміром людського буття, в якому відбувається

не тільки посилення самотності, а й з’являється можливість дійсного виходу за її межі. Це означає включення у процеси творення та сприйняття культури. У граничне буття людина виходить завдяки реалізації *волі до влади* – з одного боку, і *волі до пізнання та творчості*, – з іншого. Це закладає екзистенціальну основу суперечливості граничного буття. Граничне буття можна усвідомити як негацію буденності, трансцендування за її межі. Це є напруження, в якому відбувається звільнення від буденності з її затишком та спокоєм” [2, с. 35]. Тобто, вихід із буденності вимагає затрат внутрішніх сил людини, особистісної напруги, що дає можливість сформувати власний світогляд, власний погляд на речі. У граничному бутті людина формує власну позицію, кристалізуються її прагнення, цілі, відокремлюючись від цілей та прагнень інших. З одного боку, людина може набувати домінуючої волі – наприклад, високопоставлений керівник з волею до влади. З іншого боку – це може бути більш уособлена, усамітнена людина з волею до пізнання і творчості, як, наприклад, Герман Гессе та образ головного героя роману “Степовий вовк” [7]. У філософському словнику “Людина і культура” автор метаантропологічного підходу зазначає, що граничне буття людини актуалізується також *волею до справедливості* [3].

Важливо у свою чергу співвіднести поняття *граничної ситуації* та граничного буття. Граничними ситуаціями можна назвати “саме ситуації і стани, які значною мірою задані *ззовні* – ситуації небезпечної хвороби, смерті близьких тощо... Гранична ситуація означає кризовий стан людини, який веде до актуалізації особистісного начала” [2, с. 35]. Тобто, граничні ситуації можливі і у буденному бутті, що вимагає від людини визначення власних позицій, ставлень, цінностей, переосмислення життя і його сенсів. Гранична ситуація “спрямовує людину до вчинку як морального самовизначення, що виходить за межі буденного буття як підкореності традиційним способам світовідношення”. *Відмінність* граничної ситуації від граничного буття полягає в тому, що останнє не залежить від зовнішніх обставин, а є *усвідомленим вибором людини*, її вільним виходом в поза-буденні стани [2]. “У граничне буття людину виводить не поодинокий вчинок, а «ансамбль» вчинків, що є наслідком бажання реалізуватися за межами буденної присутності у світі. У граничному бутті зникає тимчасовість, ситуативність граничності.” [2, с. 35]. Людина входить у граничне буття не стихійно, а послідовно, органічно її життєвому шляху, світоглядній зрілості, здатності перебувати за межами буденності не тимчасово, а майже постійно.

Таким чином, у граничному вимірі буття людина стикається з низкою протиріч. Воля до

пізнання і творчості та воля до влади виводять людину з буденного буття, індивідуальність проявляється більш яскраво. Самостворення і самозміна стають способом життя. Людина шукає себе і створює себе, будуючи опору на власні ідеали.

Воля до влади або воля до пізнання і творчості виштовхують людину з буденності, але загострюють її відчуття самотності та пошук сенсу.

Граничному виміру буття відповідає *особистісний світогляд*, який допомагає долати людині стереотипи свого оточення, бути недоступною для маніпуляцій. Людина може самостійно формувати власні цілі, цінності, ідеали [2]. Тим не менш, особистісний світогляд може містити в собі багато протиріч, конфліктних частин, незлагоджених між собою, тому його важко назвати гармонічним і завершеним.

У граничному вимірі буття людина виходить за межі буденного, але опиняється у нових межах: свого внутрішнього світу. Цілісність, яку людина нібито знайшла, знову втрачається. Людині не вистачає сенсів, щоб збагачуватися душевно, відчувати єдність з іншими людьми та світом. Егоцентризм особистісного зростає. Без відкритості до внутрішнього світу Іншого людина переживає глибоку самотність.

Тоді людина спрямовує свою *волю до свободи та любові* в їх єдності, що підносить її до *метаграничного* виміру буття. Н. Хамітов описує цей вимір наступним чином: “Метаграничне буття людини є вимір людського буття, в якому відбувається вихід за межі буденного буття з його безособовою завершеністю і граничного буття з його незавершеністю і усвідомленою екзистенціальною відокремленістю” [2, с. 37]. Тобто, якщо у граничному бутті людина відокремлює себе від соціуму, і її особистість набуває індивідуальних, унікальних рис, то в метаграничному бутті людина здатна відчувати *єдність з Іншим* через відкритість до іншої особистості у свободі і співтворчості. “Розгортання метаграничного буття можливе через феномени *толерантності, свободи та любові*, що означає глибинне очищення й олюднення буття людини через його де-об’єктивізацію; це – екзистенціальне очищення людського буття” [2, с. 37]. Метаграничне буття є можливістю прийти до гармонії своєї особистості, досягти *одночасно* і самовизначеності, і відчуття внутрішнього спокою завершеності і цілісності.

Метаграничне буття людини є відображенням *філософського світогляду*, що характеризується не тільки самостійним, критичним, творчим характером, але ще й системністю і цілісністю [2]. “Філософський світогляд є складна й безупинна робота духу, що переборює власну обмеженість” [2, с. 45], людина невтомно працює над стійкістю і злагодженістю своїх особистісних цінностей, життєвих стратегій, цілей. Саме це дарує людині

філософського світогляду внутрішню опору долати кризи і колізії в житті мудро і толерантно, залишаючись *людиною любові*.

Розглянемо тепер окремо феномен любові у *методологічному* річизці метаантропології.

Любов у буденному бутті постає перед нами більш стихійною, пристрасною, що зумовлює емоційне звикання, або навпаки – раціональною як міра обов’язку, піклування і терпіння заради цінності певної традиції, укладу чи потреби в безпеці, звідки ми маємо приказки “стерпиться-злюбиться”, “притерпиться, то й пригорнеться” і проявляється в задоволенні фізичних потреб, спільній участі у продовженні роду, у формуванні сім’ї як соціальної і господарської одиниці. Любов у буденному бутті здебільшого переживається як турбота про Іншого. Однак, турбота також має свої межі у буденному бутті і може перетворюватися на емоційну звичку. Намагаючись відтворити пристрасть лише через піклування про дітей і один про одного, рано чи пізно чоловік і жінка можуть проявляти душевну байдужість, що при зростанні дітей і мірі їх відокремлення від сім’ї переростає у міжособистісне відчуження [5].

Таким чином, чоловік і жінка в буденному бутті повністю підкорені потребам роду, а саме, в його збереженні та відтворенні, в слідуванні його традиціям та устоям. Любов може бути досягнута людиною як подяка і сумлінний обов’язок перед Іншим, що наближує буденне буття до граничного при розвитку волі до справедливості.

Таким чином, любов у буденному вимірі буття *лише душевно зароджується*, однак ще не розкривається нам повністю через особистісне.

У *граничному бутті* ми спостерігаємо пафос закоханості: любовні сцени зображуються людиною в артефактах культури, кохання оспівується в музиці і поезії. Любов часто досягається як щось трагічне, хоч і бажане, величне. Саме в граничному бутті людина може усвідомити свою самотність і відчуття тугу. “В граничному бутті людини оголюється перш за все прихована самотність чоловічого та жіночого начал. Сама самотність стає граничною. Але тільки через граничне посилення самотності чоловіка та жінки можливе звільнення від неї” [5, с. 47]. Саме граничне буття характеризує переживання туги – меланхолічного стану трагічності буття людини, бажання вийти за межі звичного та повсякденного, досягнути повноти, яка з’являється час від часу лише в період закоханості і підносить людину, звеличує, захоплює. Однак, коли закоханість проходить, туга обрушується на людину з новою силою [5].

У граничному бутті людина перебуває між надією та відчаєм. Воля до любові може бути витісненою стійким бажанням до самореалізації, самоствердження. Воля до пізнання і творчості, або воля до влади ще не очищені домінантною

волею до свободи і любові, тому вони часом породжують невротично-фанатичні стани закоханих, що призводять до саморуйнування, деструктивних дій щодо об'єкта любові.

Ні у буденному, ні у граничному бутті людини ще немає волі до любові. Хоч людина може закохуватися, кохати, відчувати потребу в Іншому, але любов як свідомий вибір так чи інакше часто відступає на другий план. Слово “люблю” люди можуть вживати, маючи на увазі різноманітні стани і прояви, в тому числі егоїстичні, співзалежні, садо-мазохістичні, зумовлюючи протиріччя – любов як “мед і отрута”, як задоволення і страждання, як самотність та надія на щастя водночас. Любов тут ще не очищена від об'єктивації, що породжує часом маніпулятивні, невротичні взаємодії між партнерами. Любов'ю часто називають симпатію, прив'язаність, психоемоційний і тілесний потяг. Людина може втрачати віру в любов, або сформувані певні стереотипи щодо протилежної статі або партнерства в цілому, вирішити, що любов – це лише вигадка романтиків, недосяжна мрія або ілюзія, завше тренд для літературного і кінематографічного зиску. Правда в тому, що без особистісних зусиль закоханість не перетвориться у любов сама по собі, як квітка на дереві не стане плодом без запилення.

Таким чином, ми приходимо до висновку, що вихід у метагранічне буття неможливий без волі до любові. Але важливо відрізнити любов від закоханості, яка має тимчасовий характер, та розуміти природу любові-цілісності, яка не являється статичною, тому що розвивається, поглиблюється, утверджується в житті чоловіка та жінки з кожним днем, тому воля до любові доповнюється волею до співтворчості. “Любов між чоловіком та жінкою – еротична любов – розвиваючись, приходять до протиріччя любові-пристрасті і любові-дружби, яке вирішується у любові-цілісності. Любов-цілісність, яка може бути названа любов'ю-андрогінізмом, перш за все реалізується у любові-співтворчості, у якій з'єднуються напруженість пристрасті та рівний підйом дружнього спілкування” [5, с. 103].

Можна зробити висновок, що любов у метагранічному вимірі буття трансформується у любов-андрогінізм, яка звільняє людину від екзистенціальної самотності, спрямована до толерантності, свободи, комунікативної єдності і співтворчості. Андрогінізм виступає як стан і міра гармонії духовності і душевності на рівні особистості і пари [3].

Саме в *метагранічному бутті любов справжня* і проявляється *усвідомлено*, осягаючись обома партнерами як щоденний подвиг, звершення, майстерний акт творення краси людських взаємостосунків [1]. Людина нестеменно відкрита до Іншого, вона пододала всі внутрішні

комплекси, страхи та жалість до себе, вона бажає вчитися мистецтву любові, здобувати його, підійматися над егоцентризмом, толерантно і неупереджено сприймати думки, погляди Іншого. Воля до любові, свободи, толерантності і співтворчості відкриває людині метагранічне буття.

Висновки. Метаантропологія як вчення про екзистенціальні виміри буття допомагає прослідити трансформацію проявів любові та досягнути критерії її справжності.

У буденному вимірі буття людини любов пов'язана з родовими потребами: любов як емоційна прив'язаність, обов'язок шлюбу, спільна участь у збереженні та продовженні роду. У буденному бутті присутня душевність, проявлена у колі сім'ї, однак, її стійкість, достеменність і повнота може обмежуватися емоційною турботливістю на тлі міжособистісної байдужості.

У граничному вимірі буття людини пробуджується особистість з волею до влади та з волею до пізнання і творчості. Особистісне в людині зростає разом з відчуттям відокремленості і внутрішньої самотності. Саме в граничному вимірі буття людина усвідомлює свою самотність та переживає її. Людина у граничному бутті переживає тугу, закоханість, жах, відчай, разом з тим надію і віру. Ці категорії дуже важливі для розуміння внутрішніх переживань людини у граничному бутті, так як саме вони спонукають до метагранічного буття як пошуку справжніх сенсів, що спроможні відновити душевність у її одухотвореному, небайдужому до особистісного стані. Автор концепції метаантропології Н. Хамітов зазначає смисл переживання людиною самотності у граничному вимірі буття: “Сенс самотності в граничному бутті полягає в глибинному самопізнанні і саморозвитку, в результаті яких можливе особистісне буття, достойне небайдужості та спілкування” [5, с. 55]. Тому варто зауважити, що розуміння феномену любові у граничному бутті нерозривне з розумінням феномену самотності як її *передумови*.

У граничному бутті людина шукає спосіб звільнення від самотності. І саме воля до любові, свободи та співтворчості створює можливість метагранічного буття – буття, в якому Любов перемагає самотність чоловіка та жінки. Взаємодія на духовному та душевному рівні відкриває глибину комунікативного єднання, що долає екзистенціальний холод та відчуженість.

Людина метагранічного буття звільняється від буденності не через протест проти неї, але через досягнення внутрішньої гармонії як результату зрілої світоглядної злагодженості. Але така гармонія не може бути знайдена повністю: в житті постійно виникають нові колізії, тому мета-гранічність переходить у граничність і навпаки. Як зазначає Н. Хамітов, “сама така ритміка й мело-

дика метаграничного й граничного не дає метаграничному стати буденним” [2, с. 149].

Любов зароджується у буденному бутті як душевність роду, у граничному бутті досягається її неповнота і недовершеність через особистісне самоусвідомлення й саморозвиток, а у метаграничному бутті – завдяки волі до любові – набуває рис комунікативної єдності, цілісності духовно-творчого, душевного та тілесного єднання, що веде до антропо-трансценденції [2; 4], яка в координатах метаантропології означає внутрішню присутність позамежного в бутті людини тут і тепер.

Література

1. Крилова С.А. Краса людини в життєвих практиках культури. Досвід соціальної та культурної метаантропології і андрогін-аналізу: монографія. Видання 2-е, перероблене і доповнене. Київ: КНТ, 2019. 563 с.
2. Хамітов Н. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту. 2-е вид., випр. і доп. Київ: КНТ, 2018. 394 с.
3. Хамітов Н.В., Крилова С.А. Людина і культура: словник. Філософська антропологія, філософія культури, культурологія. Київ: КНТ, 2022. 295 с.
4. Хамітов Н. Філософія человека: от метафизики к метаантропологии. Киев: Ника-центр, 2002. 336 с.
5. Хамітов Н. Філософія человека: поиск пределов. Лекции по философии. Киев: Наукова думка, 1997. 172 с.
6. Heidegger M. Sein und Zeit. Tübingen: Max Niemeyer, 1967. 437 S.
7. Hesse H. Der Steppenwolf. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2012. 175 S.
8. Scheler M. Philosophische Weltanschauung. München: Dulp-Taschenbücher, 1954. 135 S.

Анотація

Павленко Н. Л. Метаантропологічний підхід у дослідженні любові. – Стаття.

У даній статті проаналізований методологічний потенціал метаантропології для дослідження феномену любові. У річищі даного підходу любов розглядається у екзистенціальних вимірах людського буття: буденному, граничному та метаграничному, яким відповідають буденний, особистісний та філософський типи світогляду.

Доведено, що любов має певну еволюцію своїх проявів у буденному, граничному та метаграничному бутті, де в останньому актуалізована воля до любові, що робить її усвідомленою, досягнутою, справжньою.

У буденному бутті воля людини спрямована на самозбереження та продовження роду. Особистість не проявлена, однак, саме тому людина себе відчуває завершеною, у неї не виникає внутрішніх екзистенціальних й світоглядних конфліктів та відчуття самотності. Розуміння любові визначається родовими відносинами, любов не має особистісно-творчого характеру.

Ключовим у граничному вимірі буття є усвідомлення людиною своєї самотності, яка є результатом

розвитку особистості. З’являється воля до влади з одного боку, з іншого – до пізнання й творчості – особистість проявляється більше яскраво, але людина, яка протистоїть буденності, заплутується у низці внутрішніх протиріч. Любов може виникати окремо або як дружба, або я пристрасть, закоханість та еротичний потяг, але не мати ще тієї комунікативної глибини, повноти взаємодії. У граничному та буденному бутті волі до любові ще немає, тому навіть після палкої закоханості, пристрасті людина стикається з відчуженістю та екзистенціальною самотністю.

Констатується, що воля до любові виникає саме у метаграничному бутті, що зумовлює відчуття повноти комунікативної взаємодії з Іншим, глибини розуміння і відкритості до внутрішнього світу Іншого. У метаграничному бутті любов постає як любов-цілісність, або любов-андрогінізм. Саме воля до любові, поєднана з волею до свободи, волею до толерантності і волею до співтворчості визначають світоглядну спрямованість особистостей до духовної та душевної єдності, яка долає самотність.

Ключові слова: любов, метаантропологія, буденне буття людини, граничне буття людини, метаграничне буття людини, гранична ситуація, воля, безпека, продовження роду, влада, пізнання, творчість, актуалізація особистості, духовність, душевність, співтворчість, толерантність, світогляд.

Summary

Pavlenko N. L. A meta-anthropological approach in the study of love. – Article.

This article analyzes the methodological potential of meta-anthropology for the study of the phenomenon of love. In the context of this approach, love is considered in the existential dimensions of human existence: the ordinary, the boundary and the meta-boundary, which correspond to the ordinary, personal and philosophicla types of worldview.

It is proved that love has a certain evolution of its manifestations in the ordinary, boundary and meta-boundary being, where in the latter the will to love is actualized, which makes it conscious, comprehended, true.

In ordinary being, the human will is aimed at self-preservation and procreation. The personality is not manifested, but that is why a person feels complete, and does not have internal existential and worldview conflicts and feelings of loneliness. The understanding of love is determined by kinship relations; love has no personal and creative character.

The key to the boundary dimension of existence is the realization of one’s loneliness, that is a result of personal development. The will to power appears on the one hand, and the will to cognition and creativity on the other – personality manifests itself more vividly, but a person, that still resists ordinary being, gets entangled in a series of internal contradictions. Love can arise as a passion, or as friendship, infatuation, and erotic attraction, but it does not yet have that communicative depth and fullness of interaction. In the ordinary and boundary human being, there is no will to love yet, so even after a falling in love and passion, a person faces alienation and existential loneliness.

It is stated that the will to love arises in meta-boundary being, which leads to a sense of completeness of communicative interaction with the Other, depth of understanding and openness to the inner world of the Other. In meta-boundary being, love appears as love-integrity, or love-androgynism. It is the will to love, combined with the will of freedom, the will of tolerance, and co-creation that determine the worldview orientation

of individuals toward spiritual and heartfelt unity, which overcomes loneliness.

Key words: love, meta-anthropology, ordinary human being, boundary human being, meta-boundary human being, boundary situation, freedom, security, procreation, power, cognition, creativity, personality actualization, spirituality, heartfeltness, co-creation, tolerance, worldview.